

MsT

**OSZTATLAN TANÁRI MESTERKÉPZÉS – SZAKINDÍTÁS –
SZAKMAI BÍRÁLATI SZEMPONTOK**

**A MAB akkreditációs elvárásai, szakmai bírálati szempontjai¹ (SzBSz)
(osztatlan) tanári mesterszakok² indításának véleményezésében³**

Tartalom:	Oldal
A HASZNÁLT FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE	2
I. A KÉPZÉS TARTALMA	3
I.1. A képzés programja, a szak tanterve	
I.2. Tantárgyi programok, tantárgy-leírások	
I.3. A képzési folyamat, az értékelési módszerek, eljárások	
I.4. Idegen nyelven tervezett képzés	
II. A KÉPZÉS SZEMÉLYI FELTÉTELEI	4
II. 1. A szakfelelős, szakirány felelősök	
II.2. Az oktatói kör: tantárgyak felelősei, oktatói	
II.3. Az összes oktató	
II.4. Az oktató személyi-szakmai adatai	
II.5. Az idegen nyelven tervezett képzés	
III. A SZAKINDÍTÁS TUDOMÁNYOS HÁTTERE	5
IV. A SZAKINDÍTÁS INRASTRUKTURÁLIS FELTÉTELEI	5
V. A KÉPZÉSI LÉTSZÁM ÉS KAPACITÁS	6
VI. A SZÉKHELYEN KÍVÜL, NEM MAGYARORSZÁGON INDÍTANDÓ KÉPZÉS	6
VII. A TÁVOKTATÁSI KÉPZÉSI FORMA SPECIÁLIS FELTÉTELEI	6

A korábbi tanári mesterképzés SzBSZ-éhez képest a triviális változtatásokat (jogszabályi háttér változás, más szóhasználat) **kék háttér** jelzi.

¹ MAB szakvélemény készítését, s szakvéleményében bírálati szempontrendszerének (szakmai bírálati szempontok, SzBSz) alkalmazását írja elő az Nftv. 67. § (4), valamint a 19/2012. (II. 22.) Korm. rendelet 6. pontja (22. § - 24. §).

² Új jogszabályok a megváltozott tanárképzésről:

283/2012. (X. 4.) Korm. rendelet a tanárképzés rendszeréről, a szakosodás rendjéről és a tanárszakok jegyzékéről

8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről,

valamint a **230/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet** a felsőoktatási szakképzésről és a **felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat** egyes kérdéseiről 3. § (2) pont, illetve a 14-18. §

³ Abban az esetben, ha

- adott képzést a szakindításra vonatkozó MAB szakértői vélemény kiadását követő harmadik évben sem indítják, vagy
- egy már folyó képzést három évnél hosszabb időre szüneteltetnek, a képzés indításához, illetve újraindításához újabb MAB szakértői vélemény beszerzése szükséges!

A HASZNÁLT FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE

A szakon oktatók (AT, AE, V)
A szak képzési folyamatában résztvevő, a tantervben szereplő elméleti és gyakorlati órák oktatói
Akkreditációs célból az adott FOI-nak nyilatkozatot tett oktató (A, ezen belül AT vagy AE)
Az a foglalkoztatott, aki az Nftv. 26. §-ának (3) bekezdése szerint <u>az adott felsőoktatási intézménynek írt alá kizárólagossági</u> (továbbiakban „akkreditációs”) <u>nyilatkozatot</u> , ⁴ vagy – létesülő intézmény esetében, vagy más okból történő átlépéshez – az új, vagy másik FOI-nak adott átlépő szándéknyilatkozatot. ⁵
Teljes munkaidőben foglalkoztatott oktató (T)
Olyan oktatási feladatot ellátó, az intézménnyel határozott vagy határozatlan idejű munkaviszonyban, ill. közalkalmazotti jogviszonyban vagy ezekkel azonos elbírálás alá eső jogviszonyban álló, <u>oktatói, tanári</u> vagy <u>tudományos kutatói munkakörben</u> foglalkoztatott, aki az intézmény foglalkoztatási követelmény-rendszerében a munkakörre meghatározott feladatát az Nftv. 26. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti teljes óraszámában látja el. ⁶
Egyéb módon foglalkoztatott oktató (E)
Nem teljes munkaidőben oktató. [Pl. <u>rész munkaidőben foglalkoztatott, megbízási jogviszony</u> ⁷ keretében oktató (lehet egyidejűleg más munkáltató (kutatóintézet, gyár, iskola, kórház stb.) alkalmazottja is), vagy a FOI saját, nem oktató besorolását alkalmazottja (mérnök, könyvtáros, gyakorló iskolai tanár stb.), vagy. prof. emeritus, nyugdíjas stb.]
Vendégoktató (V)
Aki más FOI-nek írt, vagy sehol sem írt alá „akkreditációs” nyilatkozatot
Szakfelelős (a szakpáros tanárképzésben az egyes szakterületi szak felelőse)
A szak tartalmáért, a képzési folyamatért felelős, hatáskörrel rendelkező oktató
Szakirányfelelős (szakmai/művészeti tanárszakon)
A szakképzettség részét képező, vagy a szakon belül önálló szakképzettséget eredményező, speciális szaktudást biztosító képzés (szakirány) tartalmáért, a szakirányon folyó képzési folyamatért felelős oktató
Tanárképzési felelős
Az intézmény tanárszakjain folyó képzésben a „tanári felkészítés” szakképzettségi elem (modul) pedagógiai - pszichológiai szakmai tartalmáért, a képzés koordinálásáért felelős oktató
Tantárgyfelelős
A szak minden tantárgyához tartozik felelős, akinek a tantárgy oktatásának szervezése, a tantárgy-fejlesztés, az oktatásában és a számonkérésben való részvétel stb. a feladata
Tantárgy
Egy vagy több félévhez kapcsolódó, leckeönkönyvbe bejegyzett, kredittel elismert, a tantárgyfelelős oktató által gondozott, ismeretek közlésére, begyakorlására alkalmas oktatási egység. A hallgatók a tantárgyhoz kötődő tananyagot részben előadások, gyakorlatok, szemináriumok stb. látogatásával, aktív részvételükkel sajátítják el, részben további otthoni, önálló munkával. A tantárgyhoz kapcsolódó követelmények sikeres teljesítését a hozzárendelt kreditek ismerik el. A tantárgy <u>választhatóság szempontjából</u> lehet: a/ <u>kötelező</u> (az adott szakon, szakirányon mindenki számára előírt) b/ <u>kötelezően választható</u> (szűk listából választást megengedő kötelezettség, pl. 3-ból 2, 4-ből 3 stb.) c/ <u>szabályozottan választható</u> (viszonylag szélesebb kínálatból előírt választási lehetőség); d/ <u>szabadon választható</u> (minden korlátozás nélkül kitölthető órakeret)
Tudományos (művészeti) műhely, iskola
Konkrét kutatási/fejlesztési/alkotói témakörben szakmailag elismert teljesítményt felmutató munkatársi kör

⁴ Nftv. 26. § (3) Az oktató – függetlenül attól, hogy hány felsőoktatási intézményben lát el oktatói feladatot – az intézmény működési feltételei meglétének mérlegelése során, illetve a felsőoktatási intézmény támogatásának megállapításánál egy felsőoktatási intézményben vehető figyelembe. Az oktató, írásban adott nyilatkozata határozza meg, hogy melyik az a felsőoktatási intézmény, amelyiknél figyelembe lehet őt venni.

A nyilatkozat meglétét a FOI rektora igazolja, pl. oly módon, hogy a MAB-hoz véleményezésre eljuttatott beadványhoz csatolja a fenti értelmű nyilatkozatot adott oktatók általa hitelesített listáját.

⁵ **Átlépő szándéknyilatkozó** az, aki egy adott FOI-ban A oktató, ugyanakkor más, pl. létesítés alatt álló FOI által benyújtott szakindítási kérelemben úgy szerepel, mint aki ebben a másik intézményben szándékozik majd A oktató lenni. Ez esetben csatolni kell a korábbi/addigi intézménye REKTORÁNAK NYILATKOZATÁT arról, hogy az illető oktató szándékáról tudomása van, az oktató neki adott nyilatkozata visszavonása megtörténik/megtörtént. (E rektori nyilatkozat nélkül az illető oktató az új, vagy másik FOI kérelmében akkreditációs szempontból egyáltalán nem vehető figyelembe!)

⁶ Nftv. 26. § (1) Az oktató a heti teljes munkaidejéből – két egymást követő tanulmányi félév átlagában – legalább heti tíz órát köteles a hallgatók felkészítését szolgáló előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció megtartására (a továbbiakban: tanításra fordított idő) fordítani. Az oktató tudományos kutatást folytat, továbbá a hallgatókkal való foglalkozással, tudományos kutatással le nem kötött munkaidőben – munkaköri feladatként – a munkáltató rendelkezései szerint ellátja mindazokat a feladatokat, amelyek összefüggnek a felsőoktatási intézmény működésével és igénylik az oktató szakértelmét.

⁷ Nftv. 25. § (3)

I A KÉPZÉS TARTALMA

I.1. Az intézmény által a szakra kidolgozott **képzési program, tanterv**, valamint

I.2. a **tantárgyi programok**, tantárgyleírások a tanári felkészítés közös követelményeivel és az adott tanárszakra/szakuparra vonatkozó **képzési és kimeneti követelményekkel**⁸ (KKK), összhangban legyenek, azaz:

- A tanárképzés különböző formáiban az egyes szakképzettségi elemek⁹ (*szakterületi ismeretek, és a tanári felkészítés ismeretei: pedagógiai, pszichológiai elméleti és gyakorlati ismeretek, szakmódszertan, tanítási gyakorlat, összefüggő egyéni iskolai gyakorlat*), valamint a szabadon választható tárgyak, és a szakdolgozat kreditértékei az **előírt kredit-tartományokban** legyenek..
- A képzési cél eléréséhez, az előírt kompetenciák elsajátításához az ismeretek (a *tantárgyleírások és a megadott szakirodalmak* alapján) **tartalmilag**, csoportosításukkal és **egymásra épülésükkel** teljes és koherens, egyúttal **korszerű képzési programot** alkossanak.

I.3. A **képzési folyamat**, az **értékelési módszerek és eljárások** együttesen:

- Biztosítsák az **általános, a tanári és az adott diszciplináris szakmai kompetenciák** (*ismeretek, képességek, attitűdök*) elsajátítását, a **képzési cél** elérését.
- Legyen a képzés része a kiemelkedő képességű hallgatók előmenetelének szervezett segítése, a tehetséggondozás, **felkészítés** a kutató-fejlesztő munkára, a **doktori tanulmányokra**.
- A számonkérés módszerei és a *tanári záróvizsga* (**szakdolgozati védelem, portfólió**) legyenek alkalmasak a valós hallgatói tudás, a **képzési és kimeneti követelmények teljesítésének** mérésére, a **szaktanári kompetenciák** megítélésére, azaz mérni tudja, hogy a tanárjelölt felkészültsége a kapott tanári szakképzettség(ek) gyakorlására megfelelő-e.

Az intézményben biztosított a **tanárképzés koordinációja**, a **gyakorlati képzés szakmai irányítása**, **az intézményen kívül** (pl. *partneriskolában, vagy más gyakorlólóhelyen*) **folyó képzés szabályozott és dokumentált szakmai felügyelete**, azaz a **gyakorlólóhely és az ottani hallgatói tevékenység megfelelő minősége biztosítását szolgáló kapcsolat és szabályrendszer**¹⁰.

I.4. Az **idegen nyelven folytatni tervezett képzésre** is érvényesek a szakra vonatkozó KKK előírásai (*az Nftv. 51.§ (2) bekezdése*¹¹ figyelembe vételével).

A képzés tanterve a magyar nyelvű képzésével egyezzen, csak indokolt, a képzési cél és az előírt kompetenciák megvalósulását nem érintő eltérések fogadhatók el.

⁸ 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet

⁹ 283/2012. (X. 4.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) és b-c) pontja

¹⁰ 230/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a felsőoktatási szakképzésről és a felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről, 14-18. §.

¹¹ 51. § (1) A felsőfokú tanulmányok befejezését igazoló oklevél kiadásának előfeltétele a sikeres záróvizsga, továbbá - ha e törvény másképp nem rendelkezik - az előírt nyelvvizsga letétele. ....

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat - a záróvizsga kivételével - nem kell alkalmazni, ha a képzés nyelve nem a magyar nyelv...

II. A KÉPZÉS SZEMÉLYI FELTÉTELEI

a tanári mesterképzésben oktatókra vonatkozó elvárások		
II.1. szak(irány)felelős	II.2. tantárgyfelelősök	II.3. az összes oktató
csak AT e/f tanár / docens tud. fokozattal, csak I tanárszakfelelősség/fő ¹² szakirány-felelős AT vagy AE tanárképzési felelős AT	csak AT vagy AE AT : AE; legalább 3:1 AT : e/f tanár / docens tud. fokozattal / * vagy adjunktus tud. fokozattal + 5 év okt. gyak. AE : * tud. fokozattal + 5 év okt. gyak.	min. 80%-a: A ezen belül AT : AE legalább 3:1 AT oktatók 2/3-a: max. 25 kredit, 5 tárgy/fő 1/3-a: max. 35 kredit, 7 tárgy/fő AE oktatók: max. 15 kredit, 4 tárgy/fő max. 20%-a: V max. 8 kredit, 2 tárgy/fő
II.1. szakfelelős ¹³ AT szakmai és művészeti tanárszakon szakirány- felelős AT vagy AE tanárképzési felelős AT	<ul style="list-style-type: none"> ➤ AT oktató, tudományos fokozattal és az adott szakterületi tanárképzés terén szakmai kompetenciával (pl. tanári szakképzettség is!), több éves, eredményes oktatói, oktatásszervezői gyakorlattal, mérvado szakmai referenciákkal bíró (egyetemi/főiskolai) tanár vagy docens¹⁴, aki a szak indításának időpontjától számítva egy képzési ciklus befejezéséig 70. életévét nem tölti be. ➤ Egyidejűleg egy tanárszakért felelős, és a szak legalább egy tantárgyának is felelőse. ➤ Szakmai kompetenciája, kutatási területe összhangban legyen a tanárszak képzési programjával, a szak képzési céljával. E szakterületen igazolt szakmai gyakorlattal és teljesítménnyel bírjon. ➤ AT vagy AE oktató, tudományos fokozattal és az azt követő legalább 3 éves, összesen legalább 5 éves oktatói gyakorlattal rendelkező, oktatott területén elismert szakmai referenciával bíró oktató¹⁵. ➤ A szakirányú ismeretek legalább egy tantárgyának is felelőse. 	<p>Az intézmény tanárszakjain folyó képzésben a „tanári felkészítés” modul szakmai tartalmáért, a képzési modul (benn az iskolai gyakorlat!) koordinálásáért felelős, pedagógiai-pszichológiai szakmai kompetenciával bíró AT oktató, (egyetemi/főiskolai) tanár vagy docens</p>
II.2. tantárgy- felelősök ^{7 16} AT + AE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Szakmai kompetenciájuk, kutatási területük összhangban legyen a gondozott tantárggyal, és szakterületükön igazolt szakmai gyakorlattal és teljesítménnyel bírnak. ➤ Az AT és AE oktatók aránya legalább 3:1. ➤ Az AT oktató tudományos fokozattal és oktatott területén elismert szakmai referenciával rendelkező egyetemi/főiskolai tanár vagy docens, vagy - kivételes esetben - tudományos fokozattal és az azt követő legalább 3 éves, összesen 5 éves oktatói gyakorlattal rendelkező adjunktus, vagy tanári, vagy tudományos kutatói munkakörben foglalkoztatott lehet. ➤ az AE oktatók tudományos fokozattal és az azt követő legalább 3 éves, összesen 5 éves oktatói gyakorlattal rendelkezzenek. 	
II.3. összes oktató AT + AE + V	<ul style="list-style-type: none"> ➤ A szakon oktatók legalább 80%-a AT és AE oktató, az AT és AE oktatók aránya legalább 3:1. <ul style="list-style-type: none"> ▪ A teljes munkaidejű AT oktatók 2/3-ának oktatói terhelése¹⁷ nem haladhatja meg a 25 kredit és max. 5 gondozott/oktatott tantárgyat az adott szakon, összesen pedig legfeljebb 1/3-uk oktatói terhelése – alap- és mesterképzést is figyelembe véve – lehet max. 35 kredit és max. 7 gondozott/oktatott tantárgy. ▪ A nem teljes munkaidőben oktatók (AE) oktatói terhelése nem haladhatja meg a 15 kredit és legfeljebb 4 gondozott/oktatott tantárgyat. (Több szakon/karon az intézményben oktatott azonos tantárgy egyszer számít.) ➤ „Vendégoktató” (V) a szakon oktatók legfeljebb 20 %-a lehet, oktatói terhelése a szakon nem haladhatja meg az (összesen) 8 kreditértékű, legfeljebb 2 tantárgy oktatásában való részvétel. 	

¹¹ Művészeti és művészetközvetítő képzésekben DLA fokozattal

¹⁸ tanári vagy tudományos kutatói munkakörben alkalmazott

¹² Szakmai megfelelés esetén a nem tanári (diszciplináris) mesterszak felelőse és a diszciplinárisan annak megfelelő tanárszak felelőse lehet ugyanaz a személy.

¹³ A szakfelelősi (szakmai/művészeti tanárszakokon a szakirány-felelősi) elvárásoknak már a kérelem benyújtásának időpontjában mindenben teljesülni kell, átlépté szándéknyilatkozat (ld. a HASZNÁLT FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE-nél) nem fogadható el!!

¹⁴ Kívánalom, hogy a tudományos fokozattal rendelkező **AT** oktatók a szak egy teljes képzési ciklusán keresztül az intézménnyel közalkalmazotti jogviszonyban, illetve munkaviszonyban álljanak.

¹⁵ Kis hallgatói létszámú, vagy „fiatal” szakterülethez tartozó szakok, önálló szakképzettséget adó ilyen szakirányok esetén, kivételes esetben, a személyi feltételekre vonatkozó elvárásokat az illetékes szakbizottság eltérően is értékelheti.

¹⁶ A szabadon választható tantárgyak felelősei a jogszabályban előírt kreditmennyiség (min. az összkreditek 5 %-a) erejéig tudományos fokozattal rendelkező oktatók legyenek. Az ezen felül felkínált szabadon választható tárgyak felelősei lehetnek olyan - esetleg "külsős" - gyakorlati szakemberek is, akik ugyan nem rendelkeznek tudományos fokozattal, de legalább 10 éves szakmai és 5 éves oktatási gyakorlatuk van.

¹⁷ Az oktatói terhelést a szak diszciplináris sajátosságait figyelembe véve a bizottságok eltérően is értékelhetik, mérlegelhetik.

II.4. Az oktató személyi-szakmai adatai

A képzésben résztvevő oktatók személyi-szakmai adataiból, publikációiból az illető oktatóról megállapítható kell legyen az alábbiak teljesülése:

- szakmai kompetenciája a gondozott, oktatói tantárgy- illetve ismeretkörhöz kapcsolódik,
- tudományos tevékenysége ezen ismeretkörben eredményes, a mesterszintű ismeretek átadását megfelelő minőségben biztosítja.

II.5. Az idegen nyelven tervezett képzés

Az idegen nyelven folyó képzés oktatói:

- szakmai felkészültség, kvalifikáció tekintetében feleljenek meg a magyar nyelvű képzéssel szemben támasztott személyi feltételeknek,
- rendelkezzenek *előadóképes idegennyelv-tudással*; melynek bizonyítéka lehet:
  - *anyanyelvként bírt nyelvtudás **vagy***
  - *felsőfokú nyelvvizsga, – csak gyakorlatot vezető oktatóknál elegendő középfokú – **vagy***
  - *legalább féléves, vagy rendszeres (felkéréses, meghívásos) külföldi, adott nyelvterületi oktatási, **vagy***
  - *legalább 1 éves aktív, dokumentált hallgatói tapasztalat; **vagy***
  - *legalább 6, az adott idegen nyelven tartott konferencia előadás.*

III. A SZAKINDÍTÁS TUDOMÁNYOS HÁTTERE

Az intézményben olyan kutatási témákat is művelnek, amelyek felkészítik a hallgatókat a doktori képzésre, azaz:

- Az oktatók az általuk gondozott diszciplínában rendszeresen publikálnak és felmutatnak tudományos, mérnöki/művészeti alkotói, fejlesztési, pályázati eredményeket és ezek pozitív visszajelzéseit.

Ezen túl: a *pedagógiai-pszichológiai képzés* kutatási feltétele:

- Az intézményben a neveléstudomány és/vagy pszichológia területén országosan (lehetőleg nemzetközileg is) elismert tudományos műhely vagy együtt dolgozó szakmai közösség, a *szakképzettséget adó diszciplináris képzés* kutatási feltétele:
- Az intézményben a szakképzettséget adó tudományágban legalább két, országosan (ebből legalább egy nemzetközileg is) elismert tudományos műhellyel vagy együtt dolgozó szakmai közösséggel bíró alapvető K+F / művészeti terület.

IV. A SZAKINDÍTÁS INFRASTRUKTURÁLIS FELTÉTELEI

(az idegen nyelven folyó képzésekre is!)

- A szakok infrastrukturális alapfeltételeinek folyamatos (időarányos) biztosítása, ennek bemutatása tény- és számszerű adatokkal, az alábbiak szerint:
  - a mindenkori hallgatói létszámnak megfelelő elhelyezés (tantermek, laboratóriumok, tanszéki helyiségek) a hallgatók, oktatók és segédek számára – a képzések igényeinek megfelelően,
  - a képzés oktatási eszköztára,
  - a képzést szolgáló szervezeti, hivatali struktúra működtetése.
- Tanszéki, kari vagy intézményi könyvtár, a szak vonatkozásában a képzéshez és kutatáshoz megfelelő szakkönyvtári háttér, melyben az illető tudományág, interdiszciplináris terület legfontosabb folyóiratai is megtalálhatók vagy elektronikusan elérhetők.
- Olyan korszerű szolgáltatásokat nyújtó informatikai hálózat, amelyhez a hallgatók rendszeresen és szervezett formában hozzáférhetnek.
- A szakdolgozat, diplomamunka, portfolió elkészítésének szakmai (kutatási, tervezési, mérési stb.) feltételei.
- A **gyakorlati oktatás** (*tanítási gyakorlat, összefüggő egyéni iskolai gyakorlat*) számára rendelkezésre álló infrastrukturális feltételek, illetve **gyakorlóhelyek**. Minden hallgató számára (előzetes megállapodással) igazoltan biztosított a *gyakorlati képzőhely*, ahol a **gyakorlatot vezető szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkezik és legalább 5 éves szakmai gyakorlata van**.
- Az **idegen nyelven** folytatandó oktatás is a fenti *infrastrukturális és egyéb tárgyi feltételek* (pl. *oktatási segédanyagok az adott idegen nyelven*) megléte megfelelő mennyiségben és minőségben.

V. A KÉPZÉSI LÉTSZÁM ÉS KAPACITÁS

Az intézmény biztosítsa az egyes tanári szakképzettségek **diszciplináris sajátosságainak és a tanári felkészítésnek megfelelő** személyi és tárgyi feltételeket a **tervezett hallgatói létszámra és képzési formákra**.

VI. Székhelyen kívül, nem Magyarországon indítandó képzés

A **székhelyen kívüli** képzésben való szakindítási szempontok a fenti általános [I.-V. fejezet] elvárásokon túlmenően a következők.

- A székhelyen kívüli képzésben vegyenek részt *helyi illetőségű, a hallgatók számára rendszeresen elérhető* oktatók, köztük legyen egy helyi, magáért a *székhelyen kívüli képzésért* felelős oktató, aki helyi kérdésekben önálló intézkedési hatáskörrel bír, és a hallgatók számára *helyben* rendszeresen elérhető.
(A *véleményező bizottságok mérlegelésére van bízva, hogy a székhely és a képzés helyszíne függvényében milyen megoldást fogadnak el.*)
- A székhelyen kívüli képzés infrastruktúrája önmagában (helyben) kell biztosítsa a színvonalas képzésnek megfelelő tárgyi feltételeket, **különös tekintettel a megfelelő gyakorlóhelyekre.**

VII. Távoktatási képzési forma speciális feltételei

A szakindításra **távoktatási**_formában a fenti általános [I.-V. fejezet] elvárásokon túlmenően a következők érvényesek.

- Távoktatási tagozaton képzés minden tudományágban folytatható, ha az ismeretanyag távoktatási formában történő átadása *mind az elméleti, mind a gyakorlati képzés során megvalósítható*, és biztosítja az ismeretsajátítást, a képességek fejlesztését, valamint a kompetencia építés gyakorlatát. *Biztosítani kell azt, hogy a hagyományos oktatási formákkal azonos tartalmú és értékű diploma kerüljön kiadásra.*

- A szemléletükben hallgató központú távoktatást folytató intézmények a rendszerszervezés szabályainak megfelelően működnek.

1. A távoktatási szervezeti egységre vonatkozó elvárások

- Korszerű logisztikai és oktatástechnológiai módszerek alkalmazása. A gyakorlatban meglévő irányzatok közül bármelyiket követheti az intézmény, az akkreditációs rendszerben egyik irányzat sem kap preferálást. Meg kell határozni, hogy a képzés folyamatában az egyes modulok tartalmának elsajátítása mennyi egyéni tanulási időt, konzultációt stb. igényel.
- A hallgatók számára a teljes képzési időre vonatkozó tanulmányi tájékoztatót kell kiadni, amelyet a félévenkénti részletes tanulási útmutatók egészítenek ki. Ismertetni kell a kötelezően és a választhatóan rendelkezésre álló médiumokat (nyomtatott, elektronikus stb.).
- Azért, hogy a tananyag önálló elsajátítása megfelelően legyen támogatva, biztosítani kell a folyamatos és színvonalas tananyagellátást, a tananyagokhoz való hozzáférést, valamint a konzultációs lehetőségeket.

2. A (nyomtatott és/vagy elektronikus) tananyagcsomagokkal szembeni elvárások

- A tananyagcsomagok legyenek összhangban a képzés céljával, a tantervvel és a tantárgyi leírásokkal.
- A tananyag tartalma, szerkezete és nyelvezete legyen alkalmas az ismeretek egyéni elsajátítására.
- A tanulási útmutatóknak konkrét javaslatokat kell tartalmazniuk a hallgatók tanulási stratégiájára vonatkozóan, megkönnyítendő az egyéni tanulási folyamat és az önellenőrzés megszervezését.
- A tananyagokat a könnyebb megértés és a folyamatos önellenőrzés érdekében egészítsék ki nyomtatott és/vagy elektronikus segédletek.

3. Az ellenőrzés – értékelés rendszere

- képezze a teljes tananyagcsomag szerves részét,
- alkalmazkodjon az egyéni tanulás módszeréhez (önellenőrzés, konzultáció, informatikai alapon történő kapcsolattartás, évközi beszámoló, vizsga).

Záróvizsgára csakis az intézmény székhelyén kerüljön sor, és a záróvizsga bizottságnak legyen külső, szakmailag elismert tagja.

4. A konzultáció

- legyen a távoktatás szerves része, segítse elő a távoktatási tananyag hatékony elsajátítását.
- biztosítása kötelező, előadással nem helyettesíthető,
- során az infokommunikációs infrastruktúra használatát is biztosítani kell.
- hatékonyságának javítása érdekében az intézmény konzultációs központot hozhat létre.

5. A képzés személyi feltételei

A szakfelelős, szakirány-felelős, tantárgyfelelős oktatókra vonatkozó általános elvárásokon (II. fejezet) túl a távoktatási képzésben a speciális feladatokat ellátókkal szembeni elvárások:

Tananyagfelelős:

Teljes- vagy részmunkaidőben foglalkoztatott (AT/AE), aki hitelt érdemlően igazolja, hogy részt vett távoktatási tagozati képzéshez szükséges speciális felkészítésben.

Tutorok irányítója:

Teljes munkaidőben foglalkoztatott (AT), aki legalább öt éves távoktatási tapasztalattal rendelkezik.

Tutor:

Egy tutorhoz egyidejűleg (egy szemeszterben) *legfeljebb 50 hallgató* és *legfeljebb 3 tantárgy* gondozása tartozhat.

6. Infrastrukturális feltételek

- A távoktatásban kiemelt jelentőségű a hatékony egyéni tanulást, az intézmény és a hallgató közötti folyamatos kapcsolattartást biztosító távoktatási keretrendszer megléte. A rendelkezésre álló tananyaggal a keretrendszert fel kell tölteni
- A tananyag folyamatos korszerűsítéséhez tananyagfejlesztő háttérrel kell biztosítani.
- Az intézmény székhelyétől földrajzilag elkülönült konzultációs központ(ok)nak megfelelő informatikai háttérrel, szakkönyvtárral és a gyakorlati oktatás számára gyakorló helyel kell rendelkeznie.

A távoktatási, speciális fogalmak értelmezése

<p>Konzultáció   Olyan módszer, amely előkészíti, illetve segíti a hallgatók önálló tanulását, és a tananyag elsajátításával kapcsolatos egyéni problémáiknak tisztázását. Lehet: bevezető, eligazító, a tanulmányi idő alatt rendszeresen tartott, összefoglaló (pl. vizsga előkészítő) konzultáció.</p>
<p>Oktatástechnológia <ul style="list-style-type: none"> • a tanítási-tanulási folyamat hatékony megtervezése és irányítása; • a képzési cél megvalósításához és a tartalomhoz legmegfelelőbb módszerek, eszközök kiválasztása; • az audiovizuális, elektronikus információhordozók kutatása, fejlesztése, megvalósítása; • az eredmények diagnosztizálása és értékelése. </p>
<p>Tananyagfelelős   A tananyagfelelős szakmailag kompetens oktató (AT vagy AE), aki a távoktatási képzési formához is igazodva irányítani tudja a tananyagfejlesztést.</p>
<p>Tananyagcsomag   Tanulási eszközök egységes egészet alkotó – tárgyiasult vagy/és virtuális formában megjelentetett – együttese, amelyek a rendszerszervezés és folyamatszervezés követelményeinek megfelelően tanítási módszereket is tartalmaznak.</p>
<p>Tanulmányi útmutató   A hallgató számára készült, a képzés egészét és részeit összefüggéseiben és célrendszerében bemutató, a követelményrendszert ismertető tájékoztató füzet, amelyet a hallgató a képzés megkezdésekor megkap.</p>
<p>Tanulási útmutató   A tanuló számára készül, a tantárgy vagy a modul anyagának elsajátítását segíti, tájékoztatást ad a képzés menetéről, részeiről és módszereiről. Időbeosztást ajánl, előírja a feladatok beküldési időpontját és a konzultációs lehetőségeket, megjelölve azok helyét és időpontját. Útmutatást ad a tanulás folyamatos és önálló szervezéséhez és értékeléséhez. Terjedelme változó, 1-2 laptól vékony füzetig.</p>
<p>Távoktatás   Sajátos információ-technológiai és kommunikációs taneszközök, valamint ismeretátadás-tanulási módszerek használatával az oktató-hallgató interaktív kapcsolatára és az önálló hallgatói munkára épülő képzés, amelynek időtartamát, az ismeretátadás és a tanulmányok teljesítése ellenőrzésének formáit a hallgatóval kötött – egyéni tanulmányi rendre vonatkozó – megállapodásban a felsőoktatási intézmény határozza meg</p>
<p>Távoktatási segédlet   A tananyag elsajátítását segítő – nyomtatott vagy multimédiás – eszközök. Pl.: szöveggyűjtemény, album, szótár, táblázat, film-részlet, Interneten elérhető linkek, kísérleti eszközök stb.</p>
<p>Távoktatási keretrendszer (képzési menedzsment rendszer)   A távoktatási keretrendszer (képzésmenedzsment rendszer) a szerver-kliens architektúrában működő digitális hálózaton belül szerveralkalmazásként funkcionál informatikai alkalmazás (szoftver), melynek feladata az elektronikus távoktatás (e-learning) szervezése, a képzési folyamat működtetése (a képzéseknek, elektronikus tananyagoknak a tanuló számára történő eljuttatása) és mindezek értékelése. A rendszer alkalmazásának középpontjában a hallgató(k)nak az elektronikus képzéseken - a képzési célok elérése érdekében - történő tevékenységének megszervezése és lebonyolítása áll.</p>
<p>Tutor   A tutor a hallgatók személyes, szakmai tanácsadója, irányítója egy adott tananyag/modul önálló tanulással történő elsajátításában. Gépi vagy személyes megjelenésű „partner” a tanulásban, akivel a hallgató párbeszédet folytathat, vitatkozhat. A hallgatók segítése részben előre megtervezett módon és időpontokban (személyesen, telefonon) történik, részben pedig folyamatos e-mail-es és/vagy fórumos kapcsolattartás keretében valósul meg. Mindkettőt a tutor látja el. Egyik kapcsolattartási forma sem privilegizált!</p>